

**Konkurs Polonistyczny dla gimnazjalistów
województwa zachodniopomorskiego w roku szkolnym 2017/2018
etap wojewódzki - propozycja odpowiedzi**

Nr zadania	Proponowana odpowiedź	punktacja
1	Jaką funkcję pełnią ujęcia torów kolejowych wykonane z jadącego pociągu? np.: Tory kolejowe stanowią odzwierciedlenie drogi wybranej przez artystę – drogi podróżnika.	1 pkt
2	W filmie często pojawiają się ujęcia dłoni Piotra Anderszewskiego na fortepianie. Nazwij plan i określ jego funkcję. Nazwa planu: zbliżenie (dopuszcza się detal). Funkcja, np.: Piotr Anderszewski z niezwykłą precyzją przygotowuje się do koncertów, interpretując utwory muzyczne, owo zbliżenie precyzję tę podkreśla.	2 pkt. 1 pkt za określenie planu, 1 punkt za podanie funkcji. Uwaga: punkt za określenie funkcji przyznaje się wtedy, gdy uczeń odwołuje się do treści filmu.
3	Jaki środek poetycki zastosowano w wersie <i>Życie nie stawia pytań</i>? Metafora (personifikacja)	1 pkt
4	Nazwij adresata wiersza i podaj (swoimi słowami) trzy dowody na prawdziwość Twojego stanowiska. Adresat: Bóg / Absolut. Dowody, np.: Bóg / Absolut posiada wiedzę na temat świata, czasu, jego końca i wszystkiego, co znajduje się poza światem doczesnym.	4 pkt. 1 pkt za podanie adresata; 1 pkt za podanie jednego dowodu. Uwaga: nie przyznaje się punktów za dowody, jeśli nie podano adresata.
5	Jaką funkcję pełni w wierszu <i>lada</i>? Uzasadnij. Funkcja: to określenie świata pozaziemskiego. Uzasadnienie, np.: podmiot liryczny nie zna tajemnicy śmierci, nie potrafi określić, czym jest pozaziemski świat i czy stanowi on odzwierciedlenie świata doczesnego. To swoiste pytania o to, czego śmiertelnik nie jest w stanie wiedzieć.	2 pkt. 1 pkt za podanie funkcji, 1 pkt za uzasadnienie.
6	Podaj, jakich Ikarów wymienia w wierszu Marek Grechuta. – mityczny Ikar – człowiek na lotni (ewentualnie: marzyciel, idealista)	2 pkt. 1pkt za jedną postać.
7	Podaj dwie cechy, jakimi powinien odznaczać się współczesny Ikar. np.: odważny, opanowany, zdobywca	2 pkt. 1 pkt za podanie jednej cechy.
8	Wyjaśnij epitet <i>kamienny spokój</i>. np.: niewzruszony	1 pkt

9	Czego symbolem jest w wierszu <i>słońce</i>? np.: zniszczenia, przeciwności losu	1 pkt
10	Porównaj sposób myślenia osób mówiących w tekstach Czesława Miłosza i Agnieszki Osieckiej. Czesław Miłosz np.: Osoba mówiąca niepokoiła się o utratę ciekawości światem. Okazało się, że był niepotrzebny niepokój. Agnieszka Osiecka np.: Podmiot liryczny żałuje swoich decyzji i z perspektywy czasu zmieniłby swoje postępowanie.	2 pkt. 1 pkt za scharakteryzowanie osoby mówiącej w tekście Cz. Miłosza, 1 pkt scharakteryzowanie osoby mówiącej w tekście A. Osieckiej.
11	Jaki środek poetycki zastosowano w wyróżnionych fragmentach? Określ jego funkcję. Środek poetycki: powtórzenie / anafora. Funkcja: powtarzalności określonych czynności charakteryzujących poetę	2 pkt. 1 pkt za nazwanie środka, 1 pkt za określenie funkcji.
12	Wyjśnij metafory zastosowane w poniższej strofie. np.: Pierwsze dwa wersy – obraz minionego (końca) dnia. Wersy trzeci i czwarty – życie (księga) trwa nadal, choć to, co minęło, jest już zamkniętym rozdziałem.	2 pkt. 1 pkt za wyjaśnienie pierwszej metafory i 1 pkt za wyjaśnienie drugiej metafory.
13	Kto jest bohaterem lirycznym <i>Pieśni o szubienicy</i>? Szubienica	1 pkt
14	Wpisz do tabeli numerację odpowiadającą poniższym opisom. 1 – chomiki; 2 – histrionicy; 3 – kłótlivi; 4 – malkontenci; 5 – manipulanci; 6 – narcyzy; 7 – nieokrzesani; 8 – perfekcjniści; 9 – wampiry energetyczne; 10 – wścibscy. Chomiki (1) – Czyż to nie paradoks, że niektórzy ludzie im są starsi, tym bardziej przywiązują się do przedmiotów? Czyż sam wiek i doświadczenie życiowe nie uczą tego, by cenić wartości duchowe bardziej niż materialne? Tymczasem w wielu ciasnych mieszkankach dziadków i babć niemal pod sufit pierzą się sterty starych gazet i pudeł ze szpargałami. Narcyzy (6) – Dawniej dzieci patrzyły na starszych do góry, dzisiaj patrzą na nich z góry, a gdy podrosną, to głównie wpatrują się w siebie. Nieokrzesani (7) – Kto kiedykolwiek podarował znajomym słoiczek marynowanych grzybów z własnego zbioru i nigdy nie dowiedział się od nich, jak im smakowały, ten wie, o czym będzie ten rozdział. Będzie o ludziach bez ogłady lub, jak to się mówi, bez kindersztuby. Kłótlivi (3) – ludzie o cechach osobowości antyspołecznej, o niskim poziomie empatii i sympatii do innych oraz osoby dysforyczne, czyli drażliwe, neurotyczne i skłonne do negatywizmu. Manipulanci (5) – Moje dzieci na przykład najczęściej uzyskiwały zgodę na niepochwalone przeze mnie zachcianki, akurat gdy rozmawiałam przez telefon. Jakimś szóstym	10 pkt. 1 pkt za jedno poprawne wskazania.

	<p>zmysłem wyczuwały, że wtedy nie wdam się z nimi w negocjacje, tylko dla świętego spokoju pokiwiem głowę na "tak", o cokolwiek by poprosiły.</p> <p>Wścibscy (10) – Nie trzeba być uczonym, by zauważyć, że nieproszone rady to nic innego, jak zawołana krytyka i pouczanie ubrane w pocziwe szatki troskliwości.</p> <p>Perfekcjniści (8) – Świadomie dążysz do sukcesów i je osiągasz. Niełatwo ci jednak czerpać satysfakcję i radość ze swych dokonań.</p> <p>Malkontenci (4) – To osoby chronicznie niezadowolone i to nie tylko z tego, co jest, lecz również z tego, co było i co będzie.</p> <p>Histrionicy (2) – To urodzeni komedianci, trefnisie, kawalarze, konferansjerzy, kabareciarze.</p> <p>Wampiry energetyczne (9) – W opisach kładzie się nacisk na pozbawianie ludzi energii, wprawianie ich w stan dezorientacji i popłochu, wymuszanej ofiarności lub w osłabienie fizyczne i psychiczne.</p>	
15	<p>Na podstawie poniższych zdań zdefiniuj wyróżnione słowa.</p> <p>Interpersonalny – dotyczący stosunków między osobami; frustracja – stan przykrego napięcia emocjonalnego wywołany niemożnością zaspokojenia jakiejś potrzeby lub osiągnięcia jakiegoś celu; mizantrop – pojęcie ogólnie określające niechęć do gatunku ludzkiego.</p>	<p>3 pkt. 1 pkt za podanie jednej definicji.</p>
16	<p>Spośród podanych słów wybierz właściwe i uzupełnij luki tak, aby zachować sens wypowiedzi.</p> <p>Ernst Cassirer twierdził, że alternatywą dla rozumu jest mit. Cechą charakterystyczną myślenia mitycznego jest brak podziału na byt i myśl, świat wyobrażony miesza się ze światem realnym: istnieje tylko jeden plan rzeczywistości, nie ma rozgraniczenia między przedmiotem a wyobrażeniem, rzeczą a słowem. Co więcej, w myśleniu mitycznym "nie ma możliwości wyjścia poza to myślenie, spojrzenia na nie z boku, ani też porównania myślenia z rzeczywistością", a świadomość ograniczona jest do prostego istnienia. Przypomina to komentowany przez Jarosława Marka Rymkiewicza artykuł Mickiewicza <i>O ludziach rozsądnych i ludziach szalonych</i>, w którym pojawia się właściwie ta sama opozycja. Szaleństwo jest formą myślenia mitycznego, w którym istnieje tożsamość słowa i czynu – jak w przypadku Reytana, którego słynny czyn Mickiewicz analizuje. Cassirer zastąpienie idei racjonalnych ideami mitycznymi uważałby za regres. Dzięki ewolucji rozwinęliśmy umiejętność operowania pojęciami abstrakcyjnymi oraz relacjami wychodzącymi daleko poza prostą tożsamość. Figurą emblematiczną dla myślenia racjonalnego będzie ironia: pozwalająca spojrzeć krytycznie na mechanizmy</p>	<p>5 pkt. 1 pkt za poprawne podanie dwóch słów.</p>

	myślenia – i mitycznego, i racjonalnego – i je weryfikować.	
17	<p>Poniższe zdania zawierają błędy i/lub niezręczności stylistyczne. Zapisz ich poprawną formę.</p> <p>A. Natalko! Basiu! Nie zabierajcie koleżance tornistra.</p> <p>B. Czy macie ochotę na tort?</p> <p>C. Sąsiad Antka ma żonę i dwie córki.</p> <p>D. Owszem, pomogę ci, ponieważ mam chwilę.</p> <p>E. Zadzwoiła do mnie kiedyś pani z banku i zapytała, czy rozmawia "z panem Michałem Rusinkiem".</p> <p>F. Nasz bohater "przyłączył się do karawany, która ruszała do Egiptu".</p> <p>G. Dzisiaj nie można jeszcze kupić nowej książki Wisławy Szymborskiej.</p> <p>H. Pani Dyrektor! Mam nadzieję, że ten tort będzie dobrym prezentem.</p> <p>I. Z faktami nie można dyskutować.</p> <p>J. Urodzinowy tort kroją bracia Cugowscy i syn jednego z nich, Krzysztof Cugowski.</p>	<p>10 pkt.</p> <p>1 pkt za podanie jednego poprawnego zdania.</p>
18	<p>Wyjaśnij, na czym polega żart językowy w poniższych zdaniach.</p> <p>A. Osoba opowiadająca przyjęła sposób mówienia kelenra, by podkreślić bylejąkość jedzenia i niewspółmierny do tego rachunek.</p> <p>B. Żart polega na paradoksie między nazwą instytucji a nazwą ulicy.</p> <p>C. Drugi człon można odczytać dosłownie.</p> <p>D. Można rozumieć, że spodnie zostały założone przez kogoś w 1912 roku.</p> <p>E. Sylwestrów nie można organizować w dowolnych terminach.</p> <p>F. Chodziło o udzielenia ostatnich rad zawodnikom, a odczytać możemy, że trener oddaje wskazówki zegara.</p>	<p>6 pkt.</p> <p>1 pkt za jedno wyjaśnienie.</p>
19	<p>O co proszą w swoich listach:</p> <p>A. Maria Stuart – opłacenie sług, modlitwę i pomoc synowi, jeśli zajdzie potrzeba;</p> <p>B. Robert Pirosh – przyjęcie do pracy;</p> <p>C. Karol Dickens – zniesienie publicznych egzekucji.</p>	<p>3 pkt.</p> <p>1 pkt za podanie jednej prośby.</p>
20	<p>Zasady przyznawania punktów za wypracowanie:</p> <p>Treść (0–8):</p> <ul style="list-style-type: none"> • za nadanie tytułu pracy (wskazanie cechy charakteru), • za wykorzystanie przykładów z życia bohaterki książki, • za sformułowanie refleksji o analizowanej osobowości. <p>Kompozycja (0–2):</p> <ul style="list-style-type: none"> • za celową i konsekwentną kompozycję wypowiedzi. <p>Styl (0–2):</p> <ul style="list-style-type: none"> • za stosowny, konsekwentny i dostosowany do przyjętej formy wypowiedzi. <p>Język (0–4):</p>	<p>20 pkt.</p> <p>Uwaga: jeśli uczeń wykaże się szczególną wnikliwością i dojrzałością w wyrażaniu sądów, budowania portretu osobowości, sprawnie i oryginalnie będzie budował swoją</p>

<ul style="list-style-type: none"> • za zróżnicowaną składnię, bogate słownictwo i poprawność fleksyjną, frazeologiczną, stylistyczną. <p>Ortografia (0–2):</p> <ul style="list-style-type: none"> • dopuszcza się jeden błąd II stopnia (2 pkt.), • 1 pkt za 1 błąd I stopnia lub dwa błędy II stopnia. <p>Interpunkcja (0–2):</p> <ul style="list-style-type: none"> • dopuszcza się 2 błędy interpunkcyjne, • 1 pkt za trzy błędy interpunkcyjne. 	<p>wypowiedź, można przyznać dodatkowe punkty (od 1–5).</p>
---	---